

El cas Yoma sacseja Menem

Fa poc més de dos anys, quan assumí la presidència argentina, el populista Carlos Saúl Menem no s'imaginava que la seva família seria font de maldecaps i conflictes. La tempestuosa relació amb la seva esposa, Zulema Yoma, i les complicacions del clan Yoma en el narcotràfic són les amenaces més serioses per a la carrera política del dirigent peronista. En una Argentina que encara no ha despertat del malson de la dictadura militar i la derrota de les Malvinas, l'escàndol de l'emblanquinament de diners procedents del tràfic de droga ha desplaçat dels comentaris quotidians la crisi econòmica i social i la reaparició del *pibe de oro*, Diego Armando Maradona, en un partit benèfic.

Menem ha decidit escoltar el jutge espanyol Baltasar Garzón, que des de Madrid ha demanat el processament d'Amira Yoma, una ambiciosa dona de trets àrabs que ha trencat molts cors lluint bellesa i elegància. Segons testimonis de dos penedits, Amira havia transportat a Argentina des de Miami i Nova York maletes plenes de dòlars aconseguits amb el narcotràfic. S'aprofitava del seu càrrec, secretària d'audiències del president, i de la complicitat del seu ex-marit

Ibrahim al Ibrahim, un alt funcionari de duanes de l'aeroport d'Ezeiza. Amira, que ha dimitit del càrrec forçada per Menem, es troba afectada per una profunda depressió, que no sembla impedir el seu processament. En aquest trencaclosques de corrupció i influències es destaca la figura de Zulema, separada del president des de maig del 1990. Zulema advertí que pot fer molt de mal si denuncia les corrupteles de Menem. En canvi del seu silenci, vol que s'aturi la persecució contra el clan Yoma.

El cas Yoma s'apunta en el balanç negatiu de la gestió de Menem, l'extravagant governador de la Rioja que derrotà fa dos anys el candidat radical amb un discurs ambigu, feixuc i tot, reivindicant la figura de Juan Domingo Perón. Tot i renegar dels aspectes socials del peronisme i d'aplicar un programa neoliberal de conseqüències traumàtiques per a la majoria dels argentins, Menem no ha aconseguit de redreçar la malmesa economia. Es pot dir que el president ha fracassat en l'intent de modernitzar les estructures d'un país que va ser refugi econòmic de milers d'europaus fa tan sols sis o set decennis. La temptació militarista, els vicis del peronisme i l'egoisme i mediocritat de l'oligarquia han estat els principals factors interns del descens d'Argentina a segona divisió. Com en el futbol, en què es destaquen els argentins, és molt difícil de tornar a la primera divisió, on s'apleguen els països rics, poc interessats en les desgràcies alienes i a reformar l'injust ordre econòmic internacional.

La corrupció, present en més o menys grau a tot el continent americà, molesta perquè es produeix quan es demana l'esforç dels argentins per a redreçar l'economia. Quan s'obliga milers de mares a oblidar els seus morts durant la dictadura. Quan Menem es proclama el moralitzador i assegura que s'han abolit els privilegis dels funcionaris i militars. Els viatges a Miami de

la burgesia que creix emparant-se en l'especulació i l'ostentació del clan Yoma són la pitjor propaganda del programa d'austeritat que defensen els assessors econòmics de Menem.

L'escàndol del narcotràfic sacseja un Menem desconcertat, atrapat entre el deure moral i el xantatge de Zulema, i recorda als argentins el seu incert destí. La terrible pregunta sense resposta "cap on va l'Argentina" torna a sentir-se pels cafès de l'entranyable avinguda de Mayo de Buenos Aires.

Antoni Castel

ARXIU

Baker, contra les cordes. El primer trasllat de colons, la setmana passada, a l'assentament israelià d'Eixkolot a la Cisjordània pot convertir-se en un nou obstacle per a la conferència de pau impulsada pel govern americà. L'imminent trasllat de quinze famílies més de colons pot empitjorar el clima de pre-negociacions sobre els temes a discutir i les delegacions que hauran de participar en aquesta conferència. En tot cas, l'autorització governamental posa de manifest que els falcons del Likud –el partit conservador– guanyen la partida contra el bloc polític –laboristes i alguns ministres del Likud mateix– que aposta pel polèmic lema de "pau a canvi de territoris".

ARXIU

Més problemes per als kurds. Mentre l'extermini sistemàtic de la població kurda es manté sota la tenalla de Turquia i l'Iraq, un nou fet ha agreujat la difícil situació de la guerrilla que lluita, en diferents grups, per l'assoliment de la "sobirania" autòctona sobre el territori del Kurdistan. El segrest d'un autocar de turistes alemanys per escamots guerrillers de l'Anatòlia Oriental –tot i l'alliberament posterior– vinculats al Front Nacional d'Alliberament del Kurdistan (ERNK), braç armat del Partit dels Treballadors Kurds (els comunistes del PKK) ha servit a Turquia per tallar encara més qualsevol possible contacte entre els governs occidentals i el moviment nacionalista del Kurdistan.